

بررسی اثر دو روش پروفیلاکسی استفاده از میدازولام به تنهایی و ترکیب میدازولام و

دگزامتازون در کاهش تهوع و استفراغ پس از عمل جراحی گوش میانی*

دکتر سید مرتضی حیدری^۱، زهرا یراقی^۲

خلاصه

مقدمه: تهوع و استفراغ شایع ترین عارضه‌ی پس از عمل جراحی می‌باشد که شیوع آن بسته به نوع عمل جراحی، نوع داروی بیهوده‌ی، سن، جنس و ... متفاوت بوده، از ۲۰-۸۰ درصد ذکر می‌گردد. این عارضه‌ی می‌تواند منجر به مشکلاتی نظیر افزایش فشار داخل چشم، باز شدن سوچورهای جراحی و با در مواردی، آسپیراسیون ریوی و مرگ گردد. در چند تحقیق انجام گرفته اثر میدازولام در کاهش تهوع و استفراغ اثبات شده است ولی تا کنون تحقیقی در مورد اثر ترکیبی این دارو با سایر داروها انجام نشده است. در این تحقیق، اثر میدازولام به تنهایی و با ترکیب میدازولام و دگزامتازون در کاهش تهوع و استفراغ پس از عمل جراحی مقایسه شد.

روش‌ها: این مطالعه به صورت کارآزمایی بالینی در دو گروه ۳۳ نفری از بیمارستان‌های الزهرا (س) و کاشانی اصفهان تحت عمل جراحی گوش میانی قرار گرفتند، انجام شد. بیماران زن و مرد II و ASAII کاندید عمل ماستوئیدکومی به طور مساوی و به شکل تصادفی به ۲ گروه تقسیم‌بندی شدند. در گروه A بالاگصله پس از القای بیهوده از ۰/۰۷۵ mg/kg میدازولام و در گروه B از ۰/۰۷۵ mg/kg میدازولام با ۰/۰۵ mg/kg دگزامتازون استفاده شد. سپس در ریکاوری و در بخش، به مدت ۲۴ ساعت شدت تهوع با مقیاس VAS و تعداد دفعات استفراغ اندازه‌گیری و ثبت گردید و توسط آزمون آماری t تحلیل شد.

یافته‌های Score تهوع در ریکاوری در گروه‌های A و B به ترتیب ۰/۰۸۸ و ۰/۰۴۸ و تعداد دفعات استفراغ ۰/۰۹ و ۰/۰۰ بود (به ترتیب ۰/۰۲۲ و P = ۰/۰۳۹). میانگین Score تهوع در ۶ ساعت اول در بخش در گروه‌های A و B به ترتیب ۰/۱۵ و ۰/۱۵ و تعداد دفعات استفراغ ۰/۰۸۵ و ۰/۰۲۶ (P = ۰/۱۶). میانگین Score تهوع در ۶ ساعت دوم در بخش در گروه‌های A و B به ترتیب ۰/۲۴ و ۰/۲۴ و تعداد دفعات استفراغ ۰/۰۷ و ۰/۰۳ (P = ۰/۰۴). میانگین Score تهوع در ۱۲ ساعت دوم در بخش در گروه‌های A و B به ترتیب ۰/۱۳۹ و ۰/۰۴۲ (P = ۰/۰۹). میانگین مقدار متوكولپرامید مصرفی در ریکاوری در گروه‌های A و B به ترتیب ۰/۰۴۷ و ۰/۰۴۷ (P = ۰/۰۴۹). میانگین مقدار متوكولپرامید مصرفی در ریکاوری در گروه‌های A و B به ترتیب ۰/۰۵۱ و ۰/۰۵۱ (P = ۰/۰۴۷) و در بخش ۱۲/۹ و ۰/۰۴۸ بود (به ترتیب ۰/۰۷۵ و ۰/۰۷۵ (P = ۰/۰۷۵)). میانگین مدت زمان اقامت در ریکاوری در گروه‌های A و B به ترتیب ۰/۰۰۳ و ۰/۰۰۳ (P = ۰/۰۰۳).

نتیجه‌گیری: در کل مشخص شد که گروه دریافت کننده‌ی میدازولام و دگزامتازون نسبت به گروه دریافت کننده‌ی میدازولام به تنهایی، در درازمدت کاهش تهوع و استفراغ پس از عمل واضح‌تری داشتند؛ احتمال می‌رود تأثیر نوع عمل جراحی (گوش میانی) بر تهوع و استفراغ همراه سرگیجه در ساعات اولیه پس از عمل قابل توجیه باشد.

کلید واژه‌ها: تهوع، استفراغ، دگزامتازون، میدازولام.

مقدمه

بیهوده‌ی، سن، جنس، تغییرات همودینامیک حین عمل و غیره بستگی دارد (۲).

در مطالعات قبلی شیوع آن حدود ۳۰-۲۰٪ و در برخی موارد تا حداقل ۸۰٪-۶۰٪ بسته به نوع عمل

تهوع و استفراغ، شایع‌ترین عارضه‌ی پس از عمل جراحی و بیهوده‌ی می‌باشد (۱) که شیوع آن به عواملی از قبیل: نوع عمل جراحی، نوع داروها و تکنیک

این مقاله حاصل پایان نامه دوره دکترای حرفه‌ای در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان می‌باشد

۱ دانشیار، گروه بیهوده‌ی و مراقبت‌های ویژه، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

۲ دانشجوی پزشکی، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

نویسنده‌ی مسؤول: دکتر مرتضی حیدری

که در بیهوشی عمومی و سدیشن قبل از عمل استفاده می‌شود. در سالهای اخیر گزارش شده است که میدازولام در پروفیلاکسی تهوع و استفراغ پس از اعمال جراحی، تزریق Bolus قبل یا بعد از القاء بیهوشی یا به صورت مداوم پس از اعمال جراحی موثر می‌باشد (۸۹). همچنین در برخی موارد، گزارشاتی مبنی بر اثر ضدتهوع میدازولام بعد از عمل جراحی در موارد مقاوم به درمانهای معمول انجام شده است (۹۰). مکانیسم‌های احتمالی سودمندی میدازولام در کاهش تهوع و استفراغ پس از عمل، عواملی از قبیل آنتاگونیسم ریپتر گابا، مهار آزاد سازی دوپامین و اثرات ضد اضطراب ذکر گردیده است (۱۱). از طرفی دگراماتازون به عنوان یک داروی موثر در درمان تهوع در بیمارانی که تحت کمoterapی سرطان می‌باشند گزارش شده است (۱۲) و نیز دگراماتازون دارای اثرات ضد تهوع و ضد درد (۶) در انواع مختلفی از جراحی‌ها شامل: کله سیستکتومی لپاراسکوپیک، جراحی زنیکولوزیک و تونسیلکتومی در بچه‌ها می‌باشد (۱۳ و ۱۴).

در تحقیقات دیگر نشان داده است که ۴ mg دگراماتازون در پیشگیری از تهوع و استفراغ پس از عمل جراحی به دنبال اعمال جراحی سینه، موثر می‌باشد (۶).

نظریات مختلفی درمورد مکانیسم چگونگی اثر دگراماتازون در کاهش تهوع و استفراغ پس از اعمال جراحی، نظیر مهار مرکزی محیطی تولید یا ترشح سروتونین، مهار مرکزی سنتز پروستاگلندین‌ها و تغییر در میزان پرماثایلیتیه پروتئین‌های سرم در سد خونی- مغزی وجود دارد (۱۷-۱۸). از طرفی با توجه به اهمیت موضوع کنترل و درمان هر چه سودمندتر تهوع

جراحی وجود ریسک فاکتورها گزارش شده است (۲). اپی زودهای تهوع علاوه بر احساس ناخوشایند (۳) پس از جراحی، منجر به مشکلاتی نظیر: افزایش فشار داخل چشم یا مغز، باز شدن سوچورهای جراحی، دیسترس‌های سایکولوزیک، تاخیر در بهبودی و زمان ترخیص بیمار و در مواردی آسپیراسیون ریوی و مرگ می‌شود (۱). جهت درمان این عارضه، تاکنون تکنیک‌ها و داروهای مختلف در این زمینه استفاده شده است. تکنیک‌های مختلف نظیر: آکوپانچر و آکوپرژر و ... و داروهایی نظیر متوكلوپرامید (۴)، اندانسترون (۵)، دگراماتازون (۵)، میدازولام (۲)، آنتی‌هیستامین‌ها، بوتیروفونهای و آنتاگونیست گیرنده دوپامین و آنتاگونیست ۵ HT و یا ترکیبی از دو یا چند دارو (۶).

از آنجاییکه مصرف داروهایی نظیر: آنتی‌هیستامین‌ها، بوتیروفونهای و آنتاگونیست گیرنده دوپامین دارای عوارض نامطلوب شامل: سدیشن زیاد، هیپوتنشن، خشکی دهان، دیسفوریا، هالوسینیشن، علایم اکسترایپرامیدال و تاکیکاردی می‌باشد (۶) و یا از طرفی قیمت بالای برخی داروهای سودمندی بالا نظیر آنتی‌سروتونین‌ها مثل: اندانسترون و گرانی سترون، استفاده معمول از این داروها را محدود کرده است (۷) لذا تحقیقات، جهت استفاده از داروهایی را که دارای محدودیتهای فوق نباشند، همچنان ادامه دارد.

در تحقیقات نشان داده شده است که بنزو دیازپین‌ها که در کاهش اضطراب در بیماران نقش دارند، دارای اثرات سودمند دیگری نیز هستند. لورازپام باعث کاهش شدت و طول دوره تهوع و استفراغ پس از اعمال جراحی می‌شود. میدازولام یک بنزو دیازپین کوتاه اثر با یک شروع سریع الاثر می‌باشد

این دو دارو اثر بسیار موثر در کاهش تهوع و استفراغ در هر دو گروه دارد (۵).

در تحقیقی که در سپتامبر ۲۰۰۲ بر روی بچه‌های کاندید عمل جراحی استرایسم انجام شد مقایسه‌ای بین دو گروه دارویی دگراماتازون و ترکیب دگراماتازون و low dose اندانسترون انجام شد که نشان داد ترکیب دگراماتازون و low dose اندانسترون به طور واضحی در کاهش استفراغ پس از جراحی موثرتر از دگراماتازون به تنها می‌باشد (۱۴).

در نوامبر ۲۰۰۷ تحقیقی جهت بررسی اثر میدازولام در کاهش تهوع و استفراغ پس از عمل جراحی گوش میانی انجام شد که نشان داد mg/kg ۰۷۵/۰ میدازولام در کاهش تهوع و استفراغ پس از عمل بسیار موثر واقع می‌شود (۹).

در آگوست ۲۰۰۳ مقایسه‌ای بین سودمندی ترکیب پروپوفل و میدازولام با اندانسترون در کاهش تهوع و استفراغ پس از عمل جراحی شکم و جراحی ژنیکولوزی انجام شد که نشان داد ترکیب پروپوفل و میدازولام به اندازه اندانسترون در کاهش تهوع و استفراغ پس از عمل موثر می‌باشد (۱۹).

در مطالعه‌ای که در Jun ۲۰۰۴ انجام شد نشان داد که ۵/۷ Ngr/kg میدازولام داخل وریدی، ۱۵ دقیقه قبل از اینداشتن بیهوشی، شدت و شیوع تهوع و استفراغ بعد از عمل را به طور فراوانی کاهش می‌دهد (۲).

در تحقیقات دیگری که در مارچ ۲۰۰۲ انجام شد مقایسه‌ای بین تأثیر گرانیسترون و متوكلوپرامید بر روی کاهش تهوع و استفراغ پس از عمل کله سیستکتومی لپاراسکوپی انجام شد که نشان داد ۴۰ Ngr/kg گرانیسترون بسیار موثرتر از متوكلوپرامید ۰/۲ mg/kg در درمان تهوع و استفراغ

و استفراغ پس از عمل، تحقیقات مختلفی در مورد به کار گیری توامان دو یا چند دارو به این منظور صورت گرفته است که می‌توان به مواردی نظری: استفاده توام از دگراماتازون با متوكلوپرامید (۴)، پروپرفل با میدازولام (۱۹)، دگراماتازون با انداسترون (۵) و غیره اشاره کرد. ولی تا کنون تحقیقی در مورد اثر ترکیبی میدازولام با دگراماتازون در کاهش تهوع و استفراغ پس از عمل جراحی صورت نگرفته بود. لذا در این تحقیق مقایسه اثر میدازولام به تنها و با ترکیب میدازولام و دگراماتازون در بیماران کاندید عمل جراحی مستوئیدکتومی انجام شده است.

مروری بر متون قبلی:

در مطالعات مشابه انجام شده اثر داروهای مختلف بر روی تهوع و استفراغ پس از عمل بررسی شده است و نتایج متفاوتی گزارش شده است.

در یک تحقیق انجام شده اثر تزریق دگراماتازون و متوكلوپرامید پس از القاء بیهوشی بر روی تهوع و استفراغ پس از عمل بررسی شد که مشخص کرد ترکیب دگراماتازون و متوكلوپرامید بسیار موثرتر در پیشگیری از PONV از متوكلوپرامید و پلاسبو بوده است (۴).

همچنین در تحقیقات دیگر اثر ۸ mg دگراماتازون پس از القاء بیهوشی بر روی زنان تحت عمل مستوئیدکتومی بررسی شده که نشان دهنده کاهش فراوانی تهوع و استفراغ پس از عمل بوده است (۶).

در تحقیقات مشابه دیگر ۲ گروه بیمار پر خطر و بسیار پر خطر برای تهوع و استفراغ پس از عمل با ترکیبات دارویی بررسی شدند که اثر دو داروی دگراماتازون و انداسترون بررسی شد و نشان داد که

بیهوشی در گروه اول از (۰/۰۷۵ mg/kg) میدازولام و در گروه دوم از (۰/۰۷۵ mg/kg) میدازولام با (۰/۰۵ mg/kg) دگزامتاژون استفاده شده است.

در اتمام عمل جراحی و با استفاده از داروهای نئوستیگمن (۰/۴ mg/kg) و آتروپین (۰/۰۲ mg/kg) شلی باقیمانده عضلانی ریورس شده و پس از بیداری کامل بیمار، بیمار اکستوبه شده و به ریکاوری منتقل شده است. در ریکاوری شدت تهوع با استفاده از VAS که از صفر تا ۱۰ درجه بندی شده است و ارزیابی و ثبت گردیده است. همچنین شدت تهوع در ساعت‌های ۶، ۱۲ و ۲۴ پس از عمل جراحی اندازه‌گیری و ثبت گردیده. تعداد دفعات استفراغ در ریکاوری و در بخش در ساعت‌های ذکر شده سوال گردیده و ثبت شده است. در صورت وقوع هر بار استفراغ و یا وجود ≥ 3 VAS از متوكلوپرامید با دوز (۰/۱ mg/kg) آهسته وریدی استفاده شده است. مقدار کلی مصرف متوكلوپرامید در ۲۴ ساعت نیز ثبت شده است. طول مدت اقامت در ریکاوری در ۲ گروه اندازه‌گیری و ثبت شده است. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه spss بوده و آنالیز مورد استفاده t. test و نرمافزار ورژن ۱۳ بوده است. p.value کمتر از ۰/۰۵ معنی دار تلقی شده است.

نتایج

میانگین Score تهوع: در گروه میدازولام ۰/۸۸ و در گروه میدازولام با دگزامتاژون ۰/۴۸ شد. اما آزمون t این اختلاف را معنی دار نشان نداد. ($p.value = 0/22$) میانگین تعداد دفعات استفراغ: در گروه میدازولام ۰/۰۹ و در گروه میدازولام با دگزامتاژون ۰ شد. آزمون t این اختلاف را معنی دار نشان داد.

پس از جراحی می‌باشد (۱۶).

یافته‌ها

در یک مطالعه کارآزمایی بالینی (clinical trial)، تعداد ۶۶ بیمار و زن و مرد IASA II و ۱۵-۶۵ ساله، کاندید عمل جراحی گوش میانی در بیمارستان الزهراء و کاشانی در بهار و تابستان ۱۳۸۷ انتخاب شدند.

روش تعیین نمونه:

$$\pi = \frac{(p_1 + p_2)^2 [p_1(1-p_1) + p_2(1-p_2)]}{(p_1 - p_2)^2} = \frac{[1.96 + 0.04]^2 [30\% (1 - 30\%) + 5\% (1 - 5\%)]}{[30\% - 5\%]^2} = 32.238 \approx 33$$

$Z_1 =$ ضریب اطمینان ۰/۹۵ یعنی ۱/۹۶ است.

$Z_2 =$ ضریب توان آزمون ۰/۸۰ یعنی ۰/۸۴ است.

p_1 و p_2 برآورده از فراوانی نسبی تهوع و استفراغ در گروه دریافت کننده میدازولام و ترکیب میدازولام با دگزامتاژون به ترتیب ۰/۳۰ و ۰/۰۵٪ می‌باشد.

این بیماران قادر سابقه بیماری حرکت و سابقه تهوع و استفراغ پس از عمل جراحی قبلی، پس از اخذ رضایت نامه کتبی وارد مطالعه شده و با استفاده از جدول تصادفی اعداد به ۲ گروه تقسیم شدند. شرایط خروج از مطالعه وجود سابقه حساسیت شناخته شده به میدازولام یا دگزامتاژون، همچنین حاملگی و وزن بالای kg100 بوده است. پس از قرار گرفتن بیماران روی تخت عمل جراحی و اتصال مانیتورینگ، پالس اکسیمتر و EKG، القاء بیهوشی با استفاده از تیوپیتال سدیم (۵ mg/kg)، فتانیل (۲μgr/kg)، آترواکوریوم (۰/۶ mg/kg) انجام گرفته است. پس از لوله‌گذاری تراشه، ادامه بیهوشی با ایزوفلوران معادل MAC و ترکیب گازی O₂ و N₂O و تزریق وریدی مورفین (۰/۱mg/kg) انجام گرفته است. بلافارسله پس از القاء

گروه میدازولام ۱۲/۹ و در گروه میدازولام با دگرامتازون ۶/۴۸ شد. اما آزمون t این اختلاف را معنی دار نشان نداد. (p.value = 0/075) میانگین مدت زمان اقامت در ریکاوری: در گروه میدازولام ۶۷/۸ و در گروه میدازولام با دگرامتازون ۶۱/۳ شد. آزمون t این اختلاف را معنی دار نشان داد. (p.value = 0/003)

بحث و نتیجه گیری

۱. میانگین Score تهوع: در گروه دریافت کننده میدازولام با دگرامتازون در ریکاوری نسبت به گروه دریافت کننده میدازولام، از نظر آماری معنی دار نبوده است که این عدم معنی دار بودن احتمالاً به دلیل کاهش سطح هشیاری بیماران در ریکاوری و اختلال در ارزیابی دقیق VAS در این بیماران می باشد.
۲. میانگین تعداد دفعات استفراغ: در گروه دریافت کننده میدازولام با دگرامتازون در ریکاوری نسبت به گروه دریافت کننده میدازولام، کاهش داشته است که این از نظر آماری معنی دار بوده است.
۳. میانگین Score تهوع در ۶ ساعت اول در بخش: در گروه دریافت کننده میدازولام با دگرامتازون ۲/۱۵ و در گروه دریافت کننده میدازولام ۲/۱۵ می باشد که این اختلاف از نظر آماری معنی دار نشده است ولی تعداد افرادی که Score های بالاتر تهوع و تعداد بیشتر استفراغ داشته اند در گروه میدازولام بیشتر از گروه میدازولام با دگرامتازون بوده اند و با توجه به مقادیر میانگین دو گروه به دلیل کم بودن تعداد نمونه ها بوده است و با افزایش تعداد نمونه ها این مقادیر نیز از نظر آماری معنی دار می شده است.
۴. میانگین تعداد دفعات استفراغ در ۶ ساعت اول در

(p.value=0/039)

میانگین Score تهوع در ۶ ساعت اول: در گروه میدازولام ۳/۱۵ و در گروه میدازولام با دگرامتازون ۲/۱۵ شد. اما آزمون t این اختلاف را معنی دار نشان نداد. (p.value = 0/14)

میانگین تعداد دفعات استفراغ در ۶ ساعت اول: در گروه میدازولام ۰/۸۵ و در گروه میدازولام با دگرامتازون ۰/۶ شد. اما آزمون t این اختلاف را معنی دار نشان نداد. (p.value = 0/26)

میانگین Score تهوع در ۶ ساعت دوم: در گروه میدازولام ۲/۲۴ و در گروه میدازولام با دگرامتازون ۱/۷ شد. اما آزمون t این اختلاف را معنی دار نشان نداد. (p.value = 0/3)

میانگین تعداد دفعات استفراغ در ۶ ساعت دوم: در گروه میدازولام ۱/۰۹ و در گروه میدازولام با دگرامتازون ۰/۳ شد. آزمون t این اختلاف را معنی دار نشان داد. (p.value = 0/04)

میانگین Score تهوع در ۱۲ ساعت دوم: در گروه میدازولام ۱/۳۹ و در گروه میدازولام با دگرامتازون ۰/۴۲ بود. آزمون t این اختلاف را معنی دار نشان داد. (p.value = 0/049)

میانگین تعداد دفعات استفراغ در ۱۲ ساعت دوم: در گروه میدازولام ۰/۱۲ و در گروه میدازولام با دگرامتازون ۰/۰۳ شد. آزمون t این اختلاف را معنی دار نشان داد. (p.value = 0/047)

میانگین مقدار متوكلوپرامید مصرفی در ریکاوری: در گروه میدازولام ۰/۵۱ و در گروه میدازولام با دگرامتازون ۰/۵۱ شد. اما آزمون t این اختلاف را معنی دار نشان نداد. (p.value = 0/5)

میانگین مقدار متوكلوپرامید مصرفی در بخش: در

در گروه دریافت کننده میدازولام با دگراماتازون ۰/۵۱ و در گروه دریافت کننده میدازولام نیز ۰/۵۱ بوده است که از نظر آماری معنی دار نبوده است چون در گروه دریافت کننده میدازولام با دگراماتازون Score های پایین تهوع بیشتر بوده‌اند و در نتیجه دریافت متوكلوپرامید بیشتر داشته‌اند.

۱۱. میانگین مقدار متوكلوپرامید مصرفی در بخش در ۲۴ ساعت: در گروه دریافت کننده میدازولام با دگراماتازون ۶/۴۸ و در گروه دریافت کننده میدازولام ۶/۴۸ می‌باشد که از نظر آماری معنی دار نبوده است ولی در این هدف نیز با توجه به مقادیر میانگین از نظر کلینیکی معنی دار می‌باشد.

این نتایج در مقایسه با تحقیقات قبلی انجام شده از جمله:

تأثیر ۸ mg دگراماتازون پس از القاء بیهوشی بر روی زنان تحت عمل ماستکتومی که نشان دهنده کاهش فراوانی تهوع و استفراغ پس از عمل بوده است (۶).
یا در مطالعاتی که در Jun ۲۰۰۴ انجام شد نشان داد که ۷۵ Ngr/kg میدازولام داخل وریدی ۱۵ دقیقه قبل از القاء بیهوشی، شدت و شیوع تهوع و استفراغ پس از عمل را به طور فراوانی کاهش داد (۲)، کاملاً مطابق می‌باشد.

همچنین در نوامبر ۲۰۰۷ تحقیقی جهت بررسی اثر میدازولام در کاهش تهوع و استفراغ پس از عمل جراحی گوش میانی انجام شد که نشان داد ۰/۰۷۵ mg/kg میدازولام در کاهش تهوع و استفراغ بسیار موثر می‌باشد (۹).

و نیز در سپتامبر ۲۰۰۲ بر روی بچه‌های کاندید عمل جراحی استرایسم، مقایسه‌ای بین دو گروه دارویی دگراماتازون و ترکیب دگراماتازون و اندانسترون

بخش: در گروه دریافت کننده میدازولام با دگراماتازون ۰/۶۰ و در گروه دریافت کننده میدازولام ۰/۸۵ بوده است که این اختلاف از نظر آماری معنی دار نبوده ولی با افزایش تعداد نمونه‌ها این مقادیر از نظر آماری معنی دار می‌شده است.

۵. میانگین Score تهوع در ۶ ساعت دوم در بخش: در گروه دریافت کننده میدازولام با دگراماتازون ۱/۷ و در گروه دریافت کننده میدازولام ۲/۲۴ بوده است که این اختلاف معنی دار نبوده است.

۶. میانگین تعداد دفعات استفراغ در ۶ ساعت دوم در بخش: در گروه دریافت کننده میدازولام با دگراماتازون نسبت به گروه دریافت کننده میدازولام، کاهش داشته است که این اختلاف از نظر آماری نیز معنی دار بوده است.

۷. میانگین Score تهوع در ۱۲ ساعت دوم در بخش: در گروه دریافت کننده میدازولام با دگراماتازون نسبت به گروه دریافت کننده میدازولام کاهش داشته است که این اختلاف معنی دار بوده است.

۸. میانگین تعداد دفعات استفراغ در ۱۲ ساعت دوم در بخش: در گروه دریافت کننده میدازولام با دگراماتازون نسبت به گروه دریافت کننده میدازولام کاهش داشته است که این اختلاف از نظر آماری نیز معنی دار بوده است.

۹. میانگین مدت زمان اقامت در ریکاوری: در گروه دریافت کننده میدازولام با دگراماتازون نسبت به گروه دریافت کننده میدازولام کمتر می‌باشد که این کاهش از نظر آماری معنی دار می‌باشد و بدلیل کمتر بودن تعداد دفعات استفراغ در گروه دریافت کننده میدازولام و دگراماتازون می‌باشد.

۱۰. میانگین مقدار متوكلوپرامید مصرفی در ریکاوری:

گروه دریافت کننده میدازولام به تنها یی در درازمدت کاهش تهوع و استفراغ پس از عمل واضح تری داشتند که احتمالاً تأثیر نوع عمل جراحی (گوش میانی) بر تهوع و استفراغ همراه سرگیجه در ساعت‌های اولیه پس از عمل قابل توجیه می‌باشد.

انجام شد که نشان داد ترکیب دگزامتاژون و انداسترون به طور واضح‌تری در کاهش استفراغ پس از جراحی موثر می‌باشد (۱۴).

در نهایت:

گروه دریافت کننده میدازولام و دگزامتاژون نسبت به

References

- Watcha MF, White PF. Postoperative nausea and vomiting. Its etiology, treatment, and prevention. *Anesthesiology* 1992; 77(1): 162-84.
- Heidari SM, Saryazdi H, Saghaei M. Effect of intravenous midazolam premedication on postoperative nausea and vomiting after cholecystectomy. *Acta Anaesthesiol Taiwan* 2004; 42(2): 77-80.
- Eberhart LH, Morin AM, Wulf H, Geldner G. Patient preferences for immediate postoperative recovery. *Br J Anaesth* 2002; 89(5): 760-1.
- Nesek-Adam V, Grizelj-Stojcic E, Rasic Z, Cala Z, Mrsic V, Smiljanic A. Comparison of dexamethasone, metoclopramide, and their combination in the prevention of postoperative nausea and vomiting after laparoscopic cholecystectomy. *Surg Endosc* 2007; 21(4): 607-12.
- Kim EJ, Ko JS, Kim CS, Lee SM, Choi DH. Combination of antiemetics for the prevention of postoperative nausea and vomiting in high-risk patients. *J Korean Med Sci* 2007; 22(5): 878-82.
- Fujii Y, Nakayama M. Reduction of postoperative nausea and vomiting and analgesic requirement with dexamethasone in women undergoing general anesthesia for mastectomy. *Breast J* 2007; 13(6): 564-7.
- White PF, Watcha MF. Are new drugs cost-effective for patients undergoing ambulatory surgery? *Anesthesiology* 1993; 78(1): 2-5.
- Bauer KP, Dom PM, Ramirez AM, O'Flaherty JE. Preoperative intravenous midazolam: benefits beyond anxiolysis. *J Clin Anesth* 2004; 16(3): 177-83.
- Jung JS, Park JS, Kim SO, Lim DG, Park SS, Kwak KH, et al. Prophylactic antiemetic effect of midazolam after middle ear surgery. *Otolaryngol Head Neck Surg* 2007; 137(5): 753-6.
- Watts JC, Brierly A. Midazolam for treatment of postoperative nausea. *Anesthesia* 2001; 56(11): 1129.
- Khalil S, Philbrook L, Rabb M, Wells L, Aves T, Villanueva G, et al. Ondansetron/promethazine combination or promethazine alone reduces nausea and vomiting after middle ear surgery. *J Clin Anesth* 1999; 11(7): 596-600.
- Aapro MS, Alberts DS. Dexamethasone as an antiemetic in patients treated with cisplatin. *N Engl J Med* 1981; 305(9): 520.
- Liu K, Hsu CC, Chia YY. The effect of dose of dexamethasone for antiemesis after major gynecological surgery. *Anesth Analg* 1999; 89(5): 1316-8.
- Splinter WM, Roberts DJ. Dexamethasone decreases vomiting by children after tonsillectomy. *Anesth Analg* 1996; 83(5): 913-6.
- Wang JJ, Ho ST, Liu YH, Lee SC, Liu YC, Liao YC, et al. Dexamethasone reduces nausea and vomiting after laparoscopic cholecystectomy. *Br J Anaesth* 1999; 83(5): 772-5.
- Fredrikson M, Hursti T, Furst CJ, Steineck G, Borjeson S, Wikblom M, et al. Nausea in cancer chemotherapy is inversely related to urinary cortisol excretion. *Br J Cancer* 1992; 65(5): 779-80.
- Aapro MS, Plezia PM, Alberts DS, Graham V, Jones SE, Surwit EA, et al. Double-blind crossover study of the antiemetic efficacy of high-dose dexamethasone versus high-dose metoclopramide. *J Clin Oncol* 1984; 2(5): 466-71.
- Livrea P, Trojano M, Simone IL, Zimatore GB, Logroscino GC, Pisicchio L, et al. Acute changes in blood-CSF barrier permselectivity to serum proteins after intrathecal methotrexate and CNS irradiation. *J Neurol* 1985; 231(6): 336-9.
- Unlugenc H, Guler T, Gunes Y, Isik G. Comparative study of the antiemetic efficacy of ondansetron, propofol and midazolam in the early postoperative period. *Eur J Anaesthesiol* 2004; 21(1): 60-5.
- Fujii Y, Tanaka H, Kawasaki T. Randomized clinical trial of granisetron, droperidol and metoclopramide for the treatment of nausea and vomiting after laparoscopic cholecystectomy. *Br J Surg* 2000; 87(3): 285-8.

Comparing the Effect of Two Prophylaxi Methods Using Midazolam alone and Midazolam with Dexamethasone in Reducing Nausea and Vomiting after Middle Ear Surgery*

Sayyed Morteza Heidari MD¹, Zahra Yaraghi²

Abstract

Background: Nausea and vomiting are common post operative complications which prevalence defere due to kind of surgery, kind of anesthesia drug, age, and sex between 20-80%. These complications can make problems such as increasing intracranial pressure, increasing intraocular pressure, opening operation sutures, aspiration, etc. In some researches, the effect of midazolam in decreasing of vomiting and nausea is proved but there is not any research about the effect of combinating this drug with other drugs. This study aimed to compare the effect of midazolam alone and combination of midazolam and dexamethasone on decreasing postoperative nausea and vomiting.

Methods: This clinical trial was done on 2 groups of 33 patient condidated of mastoidectomy at Azahra and Kashani hospitals in Isfahan, Iran. Men and women in ASA classes I and II were divided randomly to 2 groups. Group A recieved 0.075 mg/kg midazolam and group B received 0.075 mg/kg midazolam with 0/05 mg/kg dexamethasone after induction. The severity of nausea by visual analogue scale and number of vomiting were assessed at recovery ward and during 24 hours and were analyzed by t-test.

Finding: In recovery ward, the mean score of nausea was 0.88 and 0.48 ($P = 0.22$) and the mean number of vomiting was 0.09 and 0 ($P = 0.039$) in groups A anb B, respectively. In first 6 hours, the mean score of nausea was 3.15 and 2.15 ($P = 0.14$) and the mean number of vomiting was 0.85 and 0.6 ($P = 0.26$) in groups A anb B, respectively. In second 6 hours, the mean score of nausea was 2.24 and 1.7 ($P = 0.3$) and the mean number of vomiting was 1.09 and 0.3 ($P = 0.04$) in groups A anb B, respectively. In second 12 hours, the mean score of nausea was 1.39 and 0.42 ($P = 0.049$) and the mean number of vomiting was 0.42 and 0.03 ($P = 0.047$) in groups A anb B, respectively. The mean dose of metoclopramide used was 0.51 and 0.51 ($P = 0.5$) and 12.9 and 6.48 ($P = 0.075$) at recovery ward and during 24 hours, respectively. The mean time recovery ward hospitalization was 67.8 and 61.3 minutes in groups A anb B, respectively ($P = 0.003$).

Conclusion: Nausea and vomiting in group received midazolam and dexamethasone was less than the group received midazolam alone, particularly in long time.

Keywords: Nausea, Vomiting, Dexamethasone, Midazolam.

*This paper drived from a medical Doctorate thesis in Isfahan University of Medical Sciences.

¹ Associate Professor, Department of Anesthesiology, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

² Medical Student, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

Corresponding author: Sayyed Morteza Heidari MD, E-mail: m_heidari@med.mui.ac.ir